Donderdag 3 September 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3692

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm. Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

DE RAF TREFT KARLSRUHE.

Na 3 jaren oorlog voelt Duitsland de kracht der Geallieerde Luchtmacht.

Chinezen stormen op Canton en Kinhwa af.

DRIE JAAR OORLOG.

Vanmorgen is het 4e oorlogsjaar begonnen. Op Zondag 3 September 1939 heeft Dunbar van het Britse ministerie van buitenlandse zaken den Duitsen zaakgelastigde te Londen, Dr. Kordt, medegedeeld, dat de staat van oorlog tussen beide landen bestond. Des morgens om 9 uur had de Britse Ambassadeur te Berlijn aan de Duitse Regering doen weten, dat, tenzij om 11 uur van dezelfde Zondag van Duitsland een gunstig antwoord was ontvangen ten aanzien van gestelde eisen

DALADIER

„De zaak van Frankrijk smelt samen met die van de gerechtigheid. Frankrijks zaak is de zaak van alle vredelievende en vrije volken. **Vive la France!**"

betreffende de staking van de vijandelijkheden in Polen, Engeland zich in staat van oorlog zou achten met Duitsland. Chamberlain hield zijn rede. Daladier, de Franse minister-president, volgde 's middags, voortzettende de traditie van een glorieus Frankrijk, welke helaas nog geen jaar daarna op zo trieste wijze verbroken zou worden.

De oorlogsverklaring was te koen: noch Engeland, noch Frankrijk was gereed. En hoewel de Duitse geweldenaar misschien had kunnen worden verpletterd, indien terstond alle thans geallieerde landen hun handen ineen hadden geslagen, zij deden het toen niet en werden stuk voor stuk door den Duitser afgemaakt.

Hadden alle beschaafde volken liever reeds terstond in Maart 1938 de strijdbijl tegen den moordenaar van Oostenrijks Dolfuss opgeheven, of nog beter door afdoende maatregelen aan Italië in 1935 doen weten, dat wij niet meer in een tijd van barbarij leven, een groter onheil ware misschien voorkomen. Wij staan nu evenwel voor de feiten en vandaag vechten 28 Verenigde Volken om de 184.871.000 onderdrukte mensen in Europa, Afrika en Azië te bevrijden. Zij zullen bevrijd worden.

DE OORLOGSRAAD VOOR DE STILLE OCEAAN.

Richard Turner seint uit Washington:

De Oorlogsraad voor de Stille Oceaan kwam heden bijeen op het Witte Huis en de speciale aandacht werd besteed aan de mogelijkheid van een Japanse aanval op Siberië. Doctor T. V. Soong, de Chinese Minister van Buitenlandse Zaken, verklaarde, dat „voor ons het slechts een quaestie van tijd is voordat zij aanvallen."

De Raad, welke is samengesteld uit vertegenwoordigers van alle landen, die vechten in het krijgstoneel van de Stille Oceaan, poogde de betekenis van het aftreden van den Japansen Minister van Buitenlandse Zaken Sjigenori Togo te analyseren. De Britse Ambassadeur, Lord Halifax, zeide, dat besprekingen werden gevoerd over „biezondere mogelijkheden van Japans strategie en wat zij in de zin hebben." Hij zeide echter over dit punt niet te kunnen uitweiden.

Halifax zeide, dat ook de laatste activiteit aan het Egyptische front ter sprake kwam. Verder zeide hij, dat de Raad zich moet bezig houden met de situatie, die zich zou kunnen voordoen, „indien Duitsers en Japanners ooit in staat waren elkaar de hand te reiken." Hij verklaarde, dat dit grote invloed zou hebben op de situatie in de Stille Oceaan.

Premier Peter Fraser van Nieuw Zeeland kwam weer samen met de Raad en Halifax zeide, dat belangrijke meningsuitingen ontstonden omtrent de operaties in dit deel van de wereld. Hij zeide, dat de activiteiten op de Salomonseilanden werden overwogen en Roosevelt een verslag gaf, dat de Ambassadeur „bemoedigend" noemde, van de betrekkelijk geringe vliegtuigverliezen bij de Salomonseilanden (Washington, (AP) 2.9).

AMERIKAANSE TROEPEN IN BELGISCH CONGO.

Het Belgische Regerings-nieuwsagentschap meldde de aankomst van Noordamerikaanse troepen te Leopoldville in Belgisch Congo. De troepen werden warm begroet door de bevolking, die volgens het agentschap „de geest en de schitterende uitrusting bewonderde" (Londen, (AP) 2.9).

DE GEALLIEERDE LUCHTAANVALLEN OP DUITSLAND.

Wes Gallagher seint uit Londen:

„Meer dan twee honderd bommenwerpers van de Royal Airforce spreidden brand en verwoesting over het Duitse steenkool- en ijzer-centrum van het Saargebied bij een hevige luchtaanval, die officieel beschreven werd als „uiterst succesrijk". Intussen vielen de Russische vliegers Oost-Pruisen en het bezette Polen aan. Het communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart zeide, dat slechts drie bommenwerpers verloren zijn gegaan bij de aanval op Saarbrücken in de afgelopen nacht — de tweede aanval op die stad en omgeving sedert verleden Vrijdag.

Het geleden verlies vormt het geringste percentage sedert de Raf met haar massa-aanvallen op Duitsland begon. „Indien er één gebouw is, dat niet in brand staat, zal ik inderdaad verwonderd staan", zeide een Canadese vlieger na de aanval. Alles scheen in de lucht op te gaan. Saarbrücken ligt aan de Franse grens beneden het door de Duitsers bezette Luxemburg en is het centrum van dit belangrijke steenkool- en ijzerdistrict, waarvan de Duitse militaire machine haar voorraden betrekt. De Russische aanvallen werden het eerst door het Duitse Hoofdcommando vermeld. De Duitse radio zeide, dat verschillende branden werden veroorzaakt in Warszawa, waarvan de meeste in particuliere wijken. Van de aanval op Pruisen, dat de laatste dagen in toenemende mate door de Russen werd gebombardeerd, verschafte men geen biezonderheden. Uren later meldden de Russen dat grote formaties van Sovjet-vliegtuigen 54 branden hadden achtergelaten en ontploffingen hadden veroorzaakt in Warszawa, waar militaire en industriële objecten werden getroffen (Londen, (AP) 2.9).

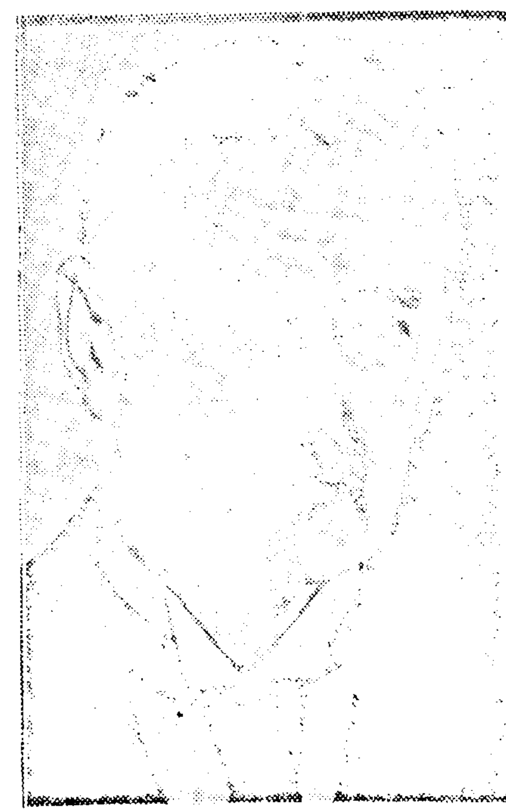
AANVAL OP KARLSRUHE.

Een officiële verklaring van het Britse Ministerie van Luchtvaart zeide: „In de afgelopen nacht viel een grote strijdmacht van onze bommenwerpers het boven-Rijnland aan met Karlsruhe als het voornaamste doel. De vliegers berichtten, dat zeer grote branden ontstonden en een dikke walgelijke rook tot een hoogte van 8000 voet boven de stad opsteeg. 8 Onzer bommenwerpers worden vermist."

Het was de zevende maal, dat de Royal Airforce Karlsruhe heeft aangevallen. De laatste vorige aanval had plaats op 17 September 1941. Karlsruhe is een belangrijk vervoercentrum (Londen, (AP) 3.9).

De Britten deelden mede dat bommenwerpers van de Royal Airforce zich gisterenavond boven Duitsland bevonden. Waarnemers aan de Zuidoostelijke kust rapporteerden, dat de Royal Airforce ook Noord-Frankrijk schijnt te hebben aangevallen. Omstreeks middernacht kwam het geluid van ontploffingen en het geflikker van lichtflitsen uit de richting van de Franse kust. Duitse zoeklichten kon men de lucht zien afzoeken. De aanval op de Franse kust duurde voort tot ongeveer een half uur nadat de Britse vliegtuigen het Kanaal overstaken.

Een andere aanval in hetzelfde gebied vond plaats om 4 uur in de ochtend en duurde 20 minuten voort. (Londen, (AP) 3.9).

CHAMBERLAIN

verklaarde 3 September 1939 om 11.15 uur de oorlog aan Duitsland.

„......tot het allerlaatste ogenblik zou een vreedzame regeling met ere tot stand gebracht hebben kunnen worden,...... Hitler wilde zulks niet. Zijn optreden toont overtuigend, dat er geen kans bestaat om te verwachten, dat deze man ooit zijn practijken zal opgeven om geweld toe te passen, teneinde zijn zin door te drijven......

Ik ben er zeker van, dat het goede recht in de strijd tegen deze dingen de overhand zal behouden. God zegene ons allen."

OPERATIES VAN U.S.A.-BOMMENWERPERS.

Het Hoofdkwartier van de Noordamerikaanse leger-luchtmacht in het Midden Oosten maakte bekend, dat zware Noordamerikaanse bommenwerpers een voltreffer plaatsten op een convooi van de as in de Middellandse Zee en gisteren 4 — mogelijk 5 — schepen troffen in de haven te Candia op Creta (Caïro, (AP) 2.9).

BRITSE VLIEGTUIGEN BOVEN FRANS MAROKKO.

Gemeld wordt dat een tweede Brits vliegtuig binnen een week door de Franse luchtdefensies is neergeschoten over het Zuidelijk gebied van Frans Marokko. Op 29 Augustus werd bekend gemaakt, dat een ander vliegtuig van de Royal Airforce door Franse gevechtsvliegtuigen werd neergeschoten boven Port Liautey, (Rabat (AP) 3.9).

VLIEGTUIGVERLIEZEN IN 3 JAREN.

Britse bronnen gaven de vliegtuigverliezen van de as in de 3 jaren van de oorlog op als 8.985 vliegtuigen, vergeleken bij 6.231 Britse (Londen, (AP) 2.9).

EEN VERKLARING VAN HET BRITSE MINISTERIE VAN OORLOG.

Het Britse Ministerie van Oorlog gaf de volgende verklaring uit: „Het Duitse communiqué beweerde, dat orders werden verstrekt door de Britten in de operaties van Dieppe om de handen van gevangenen te binden, teneinde te beletten, dat zij hun papieren zullen vernietigen. Er wordt een onderzoek ingesteld of in feite zulk een order is uitgegeven. Categorisch wordt ontkend, dat de handen van enigen Duitsen gevangene gebonden werden. Elke dergelijke order, indien uitgegeven, zal worden ingetrokken" (Londen, (AP) 2.9).

GRAAF KAROLY VERONGELUKT.

Van de Duitse radio

Het DNB zeide, dat Graaf Julius Karoly, de 36-jarige schoonzoon van Admiraal Horthy, den Hongaarsen regent, heden gedood werd bij een vliegongeval nabij Erd in Hongarije. Karoly bood zich als vrijwilliger aan voor de militaire luchtdienst nadat Horthy's zoon Stephen de vorige maand aan het Oostelijk front in de strijd sneuvelde (Berlijn, (AP) 2.9).

SJIGERU KAWAGOE AFGETREDEN.

Een DNB-bericht uit Tokio deelde mede, dat Sjigeru Kawagoe aftrad als diplomatiek adviseur van het Japanse Ministerie van Buitenlandse Zaken. Hij was vroeger Ambassadeur in China en vroeger Japans Consul Generaal te Tientsin (Berlijn, (AP) 2.9).

REDE VAN DEN PAUS OP 9 SEPTEMBER.

De radio van Vichy zeide, dat Z. H. de Paus op 9 September een radio-rede in het Portugees zal uitspreken voor de Braziliaanse Katholieken, ter gelegenheid van een Eucharistisch Congres. (Londen, (AP) 3.9).

Het nieuws van vandaag.

Duitsland begint na drie jaren oorlog steeds meer de kracht te gevoelen van de Geallieerde luchtstrijdkrachten. Het zijn nu niet alleen meer Britse toestellen, die het Reich aanvallen, maar ook Russische en Noordamerikaanse.

Gisteren werd Saarbrücken gebombardeerd in het Westen en Warszawa in het Oosten. In de afgelopen nacht moest Karlsruhe eraan geloven, terwijl ook Noord-Frankrijk niet ontkwam aan de mokerslagen der Royal Airforce (blz. 1).

In de Middellandse Zee en de Westelijke woestijn was de luchtactiviteit ook groot. Zware Noordamerikaanse bommenwerpers vielen de vijandelijke scheepvaart aan te Candia aan de Noordkust van Creta. Vier of vijf schepen werden getroffen. Het Russische leger moet nog hier en daar terugvallen naar nieuwe stellingen onder de grote Duitse druk voor twee grote objecten: de Wolga-stad Stalingrad en de Zwarte Zeebasis Novorossisk. Aan beide fronten bieden de Russen krachtige weerstand, doch de Duitsers versterken hun aanvallen en weten langzaam voort te kruipen. Niet overal hebben de Duitsers echter het overwicht en een bericht van de Sovjet-vloot meldt, dat Russische mariniers 2 Roemeense cavalerie-divisies in de pan hebben gehakt (blz. 1).

De Chinezen rukken verder voort en vegen de voorheen verloren provincies schoon van de vuige verraders. Zij veroverden Lupao, een voornaam verkeerscentrum op veertig kilometer van Canton, terwijl een ander bericht zegt, dat zij zich reeds op vijfentwintig kilometer van deze grote stad aan China's Zuidkust bevinden. Ook rukken zij van verschillende kanten op Kinhwa af in de provincie Tsjekiang.

In Washington kwam de Raad voor de Stille Oceaan gelijk elke week weer bijeen om de oorlogsituatie te bespreken. De aandacht werd speciaal gericht op het aftreden van Sjigenori Togo als Minister van Buitenlandse Zaken van Japan en een mogelijke Japanse aanval op Siberië. Intussen komt uit Tokio het bericht, dat ook de adviseur van het Ministerie van Buitenlandse Zaken zijn baantje heeft neergelegd.

In Londen marcheerden Noordamerikaanse soldaten en matrozen in een grootse demonstratie van de Geallieerde eenheid. Tienduizenden Londenaars juichten hen enthousiast toe.

2 Roemeense divisies door Sovjets vernietigd.

Missie van Noordamerikaanse technici naar Brazilië.

EEN REVOLUTIONNAIRE SAMENZWERING IN ECUADOR ONTDEKT.

Officieel wordt uit Quito bekend gemaakt, dat een revolutionnaire samenzwering ontdekt is. De op non-activiteit gestelde leger-commandant Virgilio Molina werd gearresteerd als hoofd van het complot. (Quito, (AP) 2.9).

TECHNISCHE MISSIE GAAT NAAR BRAZILIË.

De benoeming van een speciale Noordamerikaanse technische missie, samengesteld uit industriële ingenieurs, die naar Brazilië zullen gaan om dat land te helpen in zijn oorlogsinspanning, werd bekend gemaakt door President Roosevelt. De missie staat onder leiding van Morris L. Cooke, een consulterend ingenieur van Philadelphia. De missie werd georganiseerd op verzoek van Brazilië door de Raad van Economische Oorlogsvoering, het State Department en de Oorlogs Productieraad.

De verklaring van het Witte Huis zeide, dat de missie spoedig naar Brazilië zal vertrekken „om samen te werken met de experts van dat land in het ontwikkelen van de Braziliaanse industrie en oorlogsproductie".

Hieraan werd toegevoegd, dat de objecten van de missie zijn: a) De plaatselijke productie van essentiële producten op te voeren, vooral van die vroeger werden ingevoerd uit de Verenigde Staten, teneinde scheepsruimte te besparen. b) De plaatselijke industrieën om te zetten zodat zij kunnen worden gedreven met vervangingsmiddelen van grondstoffen, die gewoonlijk ingevoerd worden. c) De vervoer-faciliteiten te onderhouden en te verbeteren. d) De grondslag te leggen voor een duurzame versterking van Brazilië's gehele industriële economie (Washington, (AP) 2.9).

EEN RUSSISCHE OVERWINNING.

Terwijl de slag om de Zwarte Zee in hevigheid toenam, meldde een bericht van de Sovjet-vloot, dat Russische mariniers op een niet nader genoemde plaats de 5e en 9e Roemeense divisies cavalerie hebben verslagen en er 70% van hebben vernietigd. Een bericht van het Kalininfront zeide dat zware regens de Russen hebben gedwongen hun voorraden per vliegtuig te vervoeren (Moskou, (AP) 2.9).

RUSSEN BOMBARDEREN WARSZAWA.

De Russische radio maakte bekend, dat een grote strijdmacht van Russische bommenwerpers 24 grote branden in de afgelopen nacht in Warszawa veroorzaakten. De luchtaanval was gericht tegen de Duitse militaire en industriële objecten in de door de nazies bezette hoofdstad van Polen. Wederom gelijk in de vroegere Russische luchtaanvallen, die van Oost Pruisen tot Berlijn zelf reiken, zeide de bekendmaking, dat alle Sovjet-vliegtuigen terugkeerden. Behalve de grote branden werd gezegd, dat de aanvallers ontploffingen veroorzaakten en 30 kleinere branden waarvan twee in spoorwegstations van Warszawa (Moskou, (AP) 2.9).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt als volgt:

„Gedurende de nacht van 2 op 3 September leverden onze troepen felle gevechten tegen den vijand ten Noord-Westen en Zuid-Westen van Stalingrad en ook ten Noord-Westen van Novorossisk. Geen belangrijke veranderingen vonden in andere sectoren van het front plaats.

Ten Noord-Westen van Stalingrad vernietigde een Sovjet-afdeling in een fel gevecht 11 Duitse tanks, een mobiele kanon en 8 machinegeweren. In het gebied van Kletskaya viel een regiment van de Duitse infanterie met steun van 38 tanks een sector aan, welke werd verdedigd door een Sovjet-afdeling. De Duitse aanval werd afgeslagen met hevige verliezen. 6 Vijandelijke tanks werden ontwricht en meer dan 200 Duitsers werden gedood. Er werden gevangenen gemaakt. In een andere sector vernielden onze troepen 8 Duitse tanks en ruimden zij meer dan een compagnie van de vijandelijke infanterie op.

2 Duitse vliegtuigen werden ten Zuid-Westen van Stalingrad met geweervuur neergeschoten. Onze troepen leverden hier felle defensieve gevechten tegen grote vijandelijke strijdkrachten, die een wig dreven in onze defensies. Een Sovjet-afdeling vernielde Duitse tanks en ruimde de Duitse infanterie op, welke een bewoonde plaats aanviel. De Duitsers deden vier aanvallen en stuitten elke keer op een krachtig artillerie- en mortiervuur, waardoor zij gedwongen werden terug te keren. In dit gevecht werden 14 Duitse tanks vernield. Ongeveer een bataljon van de Duitse infanterie werd vernietigd. In een andere sector trokken onze troepen zich naar nieuwe posities terug.

Ten Noord-Westen van Novorossisk leverden onze troepen defensieve gevechten. Een mortieren-afdeling roeide twee pelotons van Duitse infanterie uit. Een andere Sovjet-afdeling vernietigde ongeveer een compagnie van Duitsers. In dit gevecht doodden 4 manschappen van het Rode leger ongeveer 50 Duitse officieren en manschappen met bajonetten en handgranaten. In het gebied van Mozdok leverden onze troepen koppige gevechten voor de oversteek van een waterversperring.

Aan het Leningradfront hebben wij in operaties van verkenners, scherpschutters, kanonniers en mortierenbedienaars 3 anti-tankkanonnen vernield en 120 vijandelijke officieren en manschappen gedood. 18 Duitse vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en nog 3 vliegtuigen werden beschadigd. Nog 3 vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten door het afweervuur" (Moskou, (AP) 3.9).

LANDINGSMANOEUVRES TE GIBRALTAR.

Een DNB-bericht uit Algeciras deelde mede, dat de Britten landingsmanoeuvres op grote schaal uitvoeren te Gibraltar, waaraan land-, vloot- en luchtstrijdkrachten deelnemen. Een bommenwerper zou zijn neergestort en ontploft (Berlijn, (AP) 2.9).

De Film een Jeugdgevaar

door

Pater Michael Möhlmann O.P.

XIV.

EEN BEZWAAR, DAT GEEN STEEK HOUDT.

Maar de kinderen hebben toch ontspanning nodig, en er is zo weinig ontspanning op Curaçao.

Het is wel merkwaardig, dat een opvoeder zulk een argument voor de film kan aanvoeren. Hoeveel eeuwen zijn de kinderen groot geworden met ontspanningen, waarvan de films geen deel uitmaakten?

En dit is niet bedoeld als een uiting van hardnekkig en onvruchtbaar conservatisme, maar om de vinger te leggen op een symptoom van degeneratie. Zozeer is de smaak voor eenvoudige, sobere, gezonde spelen en vermaken bij onze jeugd reeds bedorven, dat zij, als de film uitgeschakeld wordt, meent geen ontspanning meer te hebben.

En wij, opvoeders, zouden die mentaliteit delen? Wij zouden de jeugd een handje helpen op de weg der verwording? In plaats van de toestand helder te zien en met vereende krachten tegen de neersleurende stroom der ontaarden de ontwikkeling in terug te roeien naar de oude zuiverheid en het herstel der innerlijke gezondheid. Hier mogen wij het aphorisme van J. Greshoff wel eens in overweging nemen: „Men moet met zijn tijd mee weten te gaan."

Neen, de hemel beware mij daarvoor. Men moet tegen zijn tijd weten in te gaan."

Sobere, maar gezonde spelen en vermaken, waar de jeugd de smaak voor verloor, zeiden wij. Een bewijs daarvan geeft de jeugdbeweging.

Want wat de ontspanning der kinderen betreft, wij nemen niet een eenzijdig negatief standpunt in, meent dat niet.

Niet, dat wij alleen maar verbieden.

Wij nemen niet iets af, om hen daarna met lege handen te laten staan. Geheel de K.J.C. (Katholieke Jeugd Centrale) en K.S.C. (Katholieke Sport Centrale) en al de offers aan tijd en geld en krachten, die zij vertegenwoordigen, staan op om tegen een dergelijke aantijging te protesteren.

Maar de kinderen hebben de smaak verloren voor sobere, gezonde ontspanning, dat leert de ervaring aan jeugdleiders.

Als men een kind een stuk brood en een taartje voorzet, dan is het waarachtig niet twijfelachtig, wat het kiezen zal.

En als we het maar genoeg taartjes laten eten, dan zal spoedig de dag komen, dat het geen brood meer kan zien.

Alleen als we de taartjes wegnemen, zal de honger tenslotte het kind dwingen het sobere, maar goede voedsel tot zich te nemen tot zijn eigen heil. En de honger zal zelfs rauwe bonen zoet maken, zoals het spreekwoord zegt.

Moeten wij deze vergelijking nog uitwerken met betrekking tot de film en de ontspanning, die de jeugdbeweging geeft? Onze negatieve houding t.o. de film, is een positieve t.o. de waarachtige en goede ontspanning voor de jeugd. En dit moogt u omkeren ook.

Tenslotte: onze houding is zelfs ten opzichte van de film niet louter negatief. Want vooropgezet het verbod tot het bezoeken van de gewone bioscooptheaters door kinderen beneden een bepaalde leeftijd, wil dit nog geenszins betekenen, dat wij dien kinderen alle film-voorstellingen willen onthouden.

Programma's in de geest van die, welke tot nu toe door het Algemeen Nederlands Verbond aan de jeugd geboden werden, zouden dan onder toezicht van een hiertoe in het leven te roepen commissie zo vaak gedraaid kunnen worden, dat alle kinderen de gelegenheid hebben ten minste eens per maand een filmvoorstelling bij te wonen. Deze programma's kunnen gelijk van zelf spreekt, voor hogere leeftijden anders worden samengesteld dan voor de lagere, al naar gelang ontwikkeling en behoeften. Mocht er dan eventueel een film op de markt komen, die om haar culturele of aesthetische waarde voor de jeugd van betekenis is, dan zou zij in dit program kunnen worden opgenomen.

En hiermede geloof ik het probleem van de film voor de jeugd zo alzijdig mogelijk te hebben beschouwd. Wij hebben het zelfs niet bij enkele beschouwing gelaten. Wij hebben ook een weg gewezen, die leidt tot de oplossing van dit probleem: een weg die sommigen wellicht onsympathiek, anderen zelfs onmogelijk zal voorkomen.

Ik wil dan ook eindigen met het uitspreken van de hoop, dat degenen, die deze weg minder aangenaam vinden, hun tegenzin zullen weten te overwinnen, gedachtig het spreekwoord, dat „zachte geneesheren stinkende wonden maken", dat zij die deze weg onmogelijk noemen, zullen bekeren tot het geloof in de mogelijkheid van het goede, zelfs wanneer dit diep ingrijpend moet zijn ter oorzake van een reeds diep geworteld kwaad.

dat allen, tenslotte eensgezind en naar best vermogen, door woord en geschrift en morele steun, zullen samenwerken, om het film-gevaar, deze Staatsvijand No. 1, in onverbreekbare boeien te slaan, en daardoor bij te dragen aan het heil van onze jeugd en dus van onze Curaçaose samenleving.

* * *

Hiermede is de artikelenreeks van Pater M. Möhlmann O.P. beëindigd. Hoewel de 14 stukken zo geplaatst zijn, dat zij kunnen worden uitgeknipt en op de witte marge kunnen worden saamgeniet, blijkt de belangstelling ervoor zo groot te zijn, dat de reeks in brochure-vorm bij de St. Augustinusboekhandel (aan het St. Thomascollege, tel. 2056) zal verschijnen. De schrijver deelde ons bovendien mede, dat hij op- en aanmerkingen van de lezers op zijn meningen buitengewoon op prijs zal stellen. Men gelieve zulke stukken dan te adresseren aan Pater Möhlmanns adres: R.K. Pastorie, Bredestraat Otrabanda.

Nederland.

DRIE NEDERLANDERS GEËXECUTEERD.

De doodstraf is uitgesproken door het Duitse Hooggerechtshof in Nederland, tegen de Amsterdammers: **L. de Groot, J. P. Katoen en H. H. Meier**, dwangarbeid en langdurige gevangenis is uitgesproken tegen acht anderen. Allen „wegens knoeierij met voedselbons e.d."

DE GEBEURTENISSEN IN ZAANDAM.

De radio van Moskou deelde mede, dat Nederlandse patriotten in de stad Zaandam 5 Duitse pakhuizen opbliezen. Deze waren vol tarwe en andere voedsel-voorraden bestemd voor verscheping naar Duitsland. De Duitse overheden stelden een nachtverbod in, dat om 22 uur ingaat en legden een gemeenschappelijke boete op aan de stad wegens anti-Duitse activiteiten. (Londen, (A.P) 2.9).

NACHTVERBOD IN ZAANDAM.

De Duitse autoriteiten in Nederland hebben in Zaandam een nachtverbod ingesteld, dat om 22 uur ingaat. Ook hebben zij een gemeenschappelijke boete opgelegd aan de stad Zaandam nadat een loods van het Duitse leger in brand was gestoken als het hoogtepunt van een reeks anti-nazie incidenten.

De N.S.B.-burgemeester Vitters maakte o.a. bekend, dat vele anti-Duitse pamfletten verspreid worden en dat zelfs in het Duits gestelde antinazie lectuur in de barakken van Duitse legerafdelingen geworpen werden.

Het nachtverbod is van kracht voor alle inwoners, met uitzondering van Duitsers en personen met speciale vergunningen. De fabrieken kregen opdracht de werkuren te herzien teneinde zeker te maken, dat de arbeiders gedurende de uren van het nachtverbod zich thuis of aan het werk zouden bevinden.

Nieuwe beperkende bepalingen werden uitgevaardigd door den burgemeester van Roden in de provincie Drente [gelijk reeds bericht]. De regelingen zijn gericht op het „behoud van rust en orde op de straten."

HET COLLECTIEVE ARBEIDSCONTRACT.

De Gouvernementspersdienst deelt mede:

Minister Piet Adriaan Kerstens heeft aan Aneta medegedeeld, dat het collectieve arbeidscontract voor zeelieden op 29 Augustus is getekend en van kracht is van 1 Augustus af, bevattende nieuwe gage-schalen, arbeidstijden, werkloosheidsvoorziening, pensioenregelingen etcetera. De Minister zeide, dat het nieuwe contract dat vier maanden in voorbereiding is geweest de laatste maatregel vormt van de drie, welke de scheepvaartpositie regelen. De eerste twee waren: het vaartplichtbesluit en de bezitsvordering der schepen.

De Minister legde de nieuwe collectieve loonovereenkomst uit, welke de spaargeldregeling opheft en daarvoor in de plaats stelt bijdragen aan een pensioenfonds, welke de gages der bemanningen verhoogt met tussen de 20 en 30 procent, terwijl de gages voor de hogere rangen in mindere mate zijn verhoogd.

Al deze maatregelen maken de positie van den Nederlandsen zeeman tot een der beste in de wereld, zo zeide de Minister, die de nadruk legde op de belangrijkheid, die verschaft zal worden door de nieuwe pensioen- en wachtgeldregeling. Deze laatste maatregelen vereisen nadere uitwerking, waardoor een Commissie is ingesteld, waarin alle betrokken partijen zijn vertegenwoordigd. Het nieuwe contract erkent redelijke bezwaren over de officierspromotie. Tengevolge van de oorlogstoestand zullen de promoties langzamer geschieden, maar het contract maakt een loonspromotie in stede daarvan mogelijk, waarbij de vierde stuurman na drie jaar dienst de gage van derden stuurman krijgt en de derde stuurman na vier jaar dienst de gage van tweeden stuurman en de tweede stuurman na zes jaar dienst de gage van eersten stuurman. Hetzelfde geldt voor machinisten. De werkweek zal 56 uur bedragen.

De Minister merkte op, dat de loonpromoties de ongewenste sociale consequenties van oponthoud in rangpromotie zullen opheffen, vooral daar jonge officieren nu eerder in staat zullen zijn te trouwen.

ONZE JARIGE KONINGIN.

Over de verjaardag van de Koningin wordt nog gemeld: De betoging in de Albert Hall te Londen was biezonder indrukwekkend. De Koningin kreeg een ontroerende ovatie van de vierduizend Nederlanders die er verzameld waren en H.M. was zeer zichtbaar onder de indruk van deze betoging zowel als van wat er verder geschiedde.

De Koningin ontving talloze gelukwensen, van staatshoofden, ministers, gezanten etc. en van duizenden en duizenden particulieren. De Nederlandse betoging in Hotel Astor te New York is door meer dan 300 Nederlanders bezocht. Consul generaal Elink Schuurman en Dr. E. V. Saher hebben er gesproken evenals Mr. G. A. Boon, en E. T. A. de Goede. Op het militaire vliegveld te Jackson had een treffende plechtigheid plaats waar Generaal-majoor van Oyen heeft gesproken. Te San Francisco heeft de heer Richard Tobin, oud-gezant der Verenigde Staten in Nederland, gesproken voor de radio en der Koningin hulde gebracht. Van vele zijden kwamen telegrammen binnen melding makende van allerlei plechtigheden overal waar Nederlanders wonen. In verschillende landen o.a. in Ecuador, Colombia en Santo Domingo hadden speciale radio-uitzendingen plaats en uit Suriname komt bericht dat daar op grootse wijze trouw aan Koningin en Vaderland is tot uiting gekomen. In vele, vooral Amerikaanse en Britse dagbladen werden hoofdartikelen aan onze jarige Koningin gewijd.

RADEN SOEJONO LOOFT WEST-INDIË.

Minister Raden Soejono heeft op de bijeenkomst in Albert Hall te Londen op Koninginneverjaardag onder andere lof toegezwaaid aan Suriname en Curaçao, „welker loyaliteit aan Koningin en Vaderland boven iedere twijfel is verheven."

40-JARIG VERBLIJF DER FRATERS IN SURINAME.

Op 31 Augustus was het veertig jaren geleden dat de Fraters van Tilburg in Suriname voet aan wal zetten. In verband hiermede had zich een Comité gevormd, dat ten doel had de Fraters te huldigen.

Jongstleden Zondag 30 Augustus 1942 werd een Plechtige H. Mis met Te Deum en Feestlied in de Cathedrale Kerk aan de Gravenstraat te Paramaribo gezongen. De jubilerende Fraters werden door het Comité voor de Kerkelijke Viering van uit het Fratershuis langs de Mgr. Wulfinghstraat naar de Kerk geleid en na beëindiging van de Dienst wederom naar hetzelfde huis uitgeleide gedaan.

Jonge Wachters en Verkenners vormden bij de ingang van het Kerkgebouw een Erewacht en brachten bij het passeren der Jubilarissen telkens het grote saluut.

Heden Donderdag 3 September is een Plechtige Requiem-Mis met Libera voor de in Suriname overleden Fraters gezongen. Buiten deze kerkelijke huldiging zal op as. Zondag een réveille plaats hebben voor het Fraterhuis aan de Gemene-landsweg, door de Trekkers van Boniface, waarna de officiële huldiging door het Huldigings-comité zal plaats hebben, gevolgd door een gelegenheid tot aanbieding van gelukwensen.

VOOR DE VRIJHEID.

De voormalige Nederlandse zaakgelastigde te Bangkok A. J. A. Steenstra Toussaint, die met enige andere, ook Nederlandse, consulaire en diplomatieke ambtenaren in Lourenco Marques is aangekomen op het „ruilschip" „Tatutamaru" zeide, dat de Nederlanders naar Londen zouden gaan om zich ter beschikking van H.M. de Koningin te stellen, „teneinde aan de oorlogvoering voor de herwinning van Nederlands vrijheid deel te nemen."

DE DUITSE DOOD DREIGT.

In het zogenaamde „sabotage-decreet" dat Seyss Inquart in Nederland heeft afgekondigd, wordt onder andere bepaald, dat zij die verplicht zijn bepaalde objecten te bewaken (dit kunnen dus Nederlandse burgers — Red.) een zodanige verantwoordelijkheid dragen, dat, wanneer sabotage gepleegd wordt mede door hun onachtzaamheid, zij een zware gevangenisstraf belopen en wanneer deze sabotage schade veroorzaakt voor de Duitsers dan...... zullen de bewakers worden geëxecuteerd.

DE DOOD.

Uit Jackson (Mass.) wordt gemeld dat de 24-jarige luitenant-vlieger der Nederlands-Indisch luchtmacht Peter Paul van Rossum om het leven is gekomen.

Te Munster in Duitsland is een Nederlander „wegens een economisch misdrijf" ter dood veroordeeld. Te Medemblik is de N.S.B.'er Krag vermoord. De daders zijn niet gevonden. De politie heeft 5000 gulden uitgeloofd voor aanwijzingen.

NIEUWE BURGEMEESTERS.

Onlangs zijn in Nederland benoemd tot burgemeester: van Wateringen W. J. Booxe, tevoren wethouder van Zevenhoven; van Oegstgeest O.L.J. Sikkens, wethouder van Laren; van Oudewater Z. H. de Vries, boekhouder te Rotterdam; van Naarden M. J. van Leeuwen uit Aerdenhout; van Krommenie A. G. Jongsma, douaneambtenaar te Rotterdam; van Oostzaam J. A. A. de Bree, ambtenaar te Haarlem.

OVERLEDEN.

Het overlijden in Nederland wordt medegedeeld van: jhr. Gillis Egbert de Geer (Zeist, 79 j.); C. Wind van Merkesteyn oud-tramdirecteur in Zeeuws-Vlaanderen (Oosterbeek, 66 j.); Mr. H. J. G. Janssen van Raay (Den Haag, 75 j.); Ds. T. L. Kroes, geref. predikant (Ruinerwolde, 59 j.); K. J. Muller, architect (Hengelo, 85 j.); Okko Bosker, wethouder (Wieringen, 64 j.); C. P. E. J. Hangraaff, res. kapt. motordienst (Alkmaar, 45 j.); J. A. van Rompu, reder en industrieel (Terneuzen, 86 j.); Adriaan van der Horst, oud-toneelspeler (Amsterdam, 74 j.);; Mr. J.F. van Royen algemeen secretaris hoofdbestuur P. T. T. (Den Haag, 64 j.); Dr. R. Kramer, arts (Amsterdam, 72 j.); W. H. den Houting, gereformeerde predikant (Huizen, 48 j.; Ds. B. G. C. Steenbeek, em. N. H. predikant (Driebergen, 64 j.); Prof. Dr. N. Schoorl, oudhoogleraar te Utrecht (Vreeland, 69 j); Dr. Chr. B. Tilanus, oud-chirurg (Amsterdam, 85 j.).

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— Uit Sydney wordt gemeld dat geoefende burgervliegers der Nederlandse luchtvaartmaatschappij en die uit Nederlands-Indië zijn ontvlucht tijdelijk naar de Verenigde Staten zullen gaan voor het zg. „ferry-commando" der geallieerde naties.

— Een Nederlander die op het verboden strand is gegaan is door een landmijn gedood.

— Duitse schildwachten hebben opdracht gekregen op iedereen die zich op het strand bevindt en daar niet in militaire dienst is, te schieten.

— Dertig Nederlanders die uit Duitsland naar Nederland trachtten te vluchten zijn in een concentratiekamp gezet. Zij wilden vluchten omdat de toestand voor hen in Duitsland zo biezonder slecht is.

— Jan Eekhout, onlangs door „professor" Goedewaagen benoemd tot „grootmeester der Nederlandse letterkunde", wordt door criticus 's Gravenzande van het Vaderland beschuldigd zijn boek „Pastoor Poncke" te hebben ...... geplagieerd.

— Gedurende het eerste halve jaar van 1942 zijn in Nederland 36.763 knoeierijen met voedselprijzen aan het licht gekomen. Het bedrag der hiervoor opgelegde boeten bedroeg ruim ƒ 5.000.000. Zeven en veertig boetes waren hoger dan ƒ 10.000.

— Dezer dagen is bekend gemaakt dat H.M. de Koningin enige tijd geleden de Militaire Willemsorde heeft verleend aan den Britsen Marine Officier Francis Truman Goodfellow „wegens het verrichten van een geheime zending onder groot levensgevaar." Goodfellow is 28 jaar en de enige Engelsman die deze orde bezit.

— Vijf en zeventig prachtige doeken (onder andere van Rubens) Ferdinand Bol en Nicolaes Maes vormen de tentoonstelling van Hollandse en Vlaamse kunst die te San Francisco is geopend.

— **Dameskousen in Nederland zijn gerantsoeneerd tot vier paar per persoon per jaar.**

— Een Nederlander die pas naar Engeland is ontvlucht heeft voor Mevrouw Winston Churchill een paar klompen meegebracht. Mevrouw Churchill schreef den gever dat zij zeer ontroerd was door dit geschenk.

— Dr. F. O. Bruyning is benoemd tot directeur van de Volksgezondheid in Nederland.

— Ook te Utrecht zijn acht autobanden clandestien verkocht voor... ƒ 3600.

— De gemeenten Vlieland en Terschelling zijn van Noord-Holland bij Friesland gevoegd.

— Het nieuwe zeeprantsoen zal in plaats van een maand zes weken gelden.

— A.D.O. (Den Haag) is voetbalkampioen van Nederland geworden.

— In het buiten „Gooilust" te 's Graveland is een filiaal van het te Rotterdam gevestigd Museum voor land- en volkenkunde geopend.

FILM

„Forty little Mothers" draait ... derdag in West End. Eddie C... als professor op een meisjes... vindt een baby, de schattige C... nilla. 40 Mooie Hollywoodsterre... pen later mede om de baby te ... deren. Het is een grappig ge... hier en daar een ontroerende ...

-Zij, die willen lachen, moeten ... film gaan zien. Al was het alleen om de onschuldige baby, die ... loutere aanwezigheid deze film ... tot een echte verpozing.

„One Hour to Live" speelt ... in West End. Het is een film, ... leven weergeeft van de onders... gen der maatschappij. Corruptie, ... verij en alle mogelijke schurkens... vieren hoogtij. De doortastende ... teur Sid Brady (Charles Bick... brengt door zijn bezorgdheid en ... minder door zijn liefde voor het ... Muriel Vance (Doris Nolan) ... de macht der schurken is, de ... tot een goed einde voor recht ... bliek. Dwars door veel kwaads ... het recht zijn weg. De boeven w... gestraft en inspecteur Sid kri... onschuldige meiske.

ARUBA.

DE ONDERGRONDSE RIVIER.

Naar wij vernemen is men thans reeds op een diepte van 930 voet gekomen, zodat de geraamde diepte gepasseerd is.

Van de Fronten.

CHINESE TROEPEN OP 25 KILOMETER VAN CANTON.

Een bericht van het Britse nieuwsagentschap uit Tsjungking deelde mede, dat de Chinese troepen in de provincie Kwantung oprukken binnen een afstand van 25 kilometer van Canton. Vorige berichten hadden het Chinese offensief langs de spoorlijn genoemd op ongeveer 65 kilometer van de Zuidelijke wereldstad (Londen, (AP) 2.9).

Chinese berichten verklaarden, dat Lupao opnieuw door Chinese troepen bezet is. Lupao is een belangrijk verkeerscentrum op ongeveer 40 kilometer ten Noord-Westen van Canton. (Tsjungking, (AP) 3.9).

BEKENDMAKINGEN VAN HET HOOFDCOMMANDO.

Het Chinese Hoofdcommando maakte bekend, dat de Chinese strijdkrachten de naaste omstreken van Kinhwa hebben bereikt. Dit is een van de laatste belangrijke bases, die door de Japanners in de provincie Tsjekiang werden bezet. Naar vermeld werd, is de val van de stad onvermijdelijk.

De verovering van Yungkang en Wuyi ten Zuid-Oosten van Kinhwa op 31 Augustus jl. werd bevestigd door het communiqué, dat zeide, dat de strijdkrachten van Tsjang Kai Sjek in Noordelijke en Oostelijke richting voortrukken langs de spoorlijn. Een andere Chinese colonne komt aanzetten uit het Zuid-Oosten in de richting van Kinhwa.

De Chinezen zouden voorts in Noordelijke richting voortdringen van Lisjui en Sungyang uit, „op de hielen van de Japanners".

Kinhwa ligt op 135 kilometer ten Zuid-Westen van de zeehaven Hangtsjow. De verovering van Suangping en Tsyuang op 29 Augustus jl. werd thans officieel gemeld.

De spoorwegstad Tangki op 25 kilometer van Kinhwa zou op 31 Augustus jl. gevallen zijn. Dit geschiedde ook, nadat de overgebleven Japanners waren opgeruimd.

De Chinezen zeiden, dat hun hoofdstrijdkrachten contact maakten met andere troepen achter de Japanse linies te Kinhwa en dat een gecombineerde aanval wordt ingezet (Tsjungking, (AP) 2.9).

DE GEVECHTEN IN EGYPTE.

William Tait seint uit Londen:

Men zegt, dat Rommel 500 tot 600 tanks gereed heeft voor de grote aanval op het Midden-Oosten, indien de gepantserde speerpunt, die 13 kilometer voortgang maakte door de mijnenvelden in de woestijn, een zachte plek in de Geallieerde linie zou vinden, waardoor de weg zou worden geopend naar de rijke Nijlvallei en verder.

De grootste strijdmacht van Duitse tanks, die bij de opmars gebruikt werden, werd gedurende lange perioden verborgen gehouden door een der ernstigste zandstormen van de oorlog. Later keerde zij in Noordelijke richting na in Oostelijke richting tot staan te zijn gebracht nabij de 200 voet hoge heuvel van El Temeimat. Een kleinere colonne sloeg af naar het Zuiden. De laatste berichten zeiden, dat de nieuwe Commandant van het 8ste leger, Generaal Bernard Law Montgomery, tot nu toe de hoofdmacht van zijn tanks heeft teruggehouden, welke volgens beweringen van Londense waarnemers waarschijnlijk talrijker is dan die van Rommel.

De oprukkende Duitsers werden echter gehinderd door bommen, lichte tanks, pantserwagens en artillerie. Andere Noordamerikaanse en Britse bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen bestookten vliegvelden en verbindingswegen in de achterhoede van de as-strijdkrachten. Een strijdmacht van Bostons alleen sloeg naar een concentratie van 200 motor-voertuigen en tank-dragers.

Commentators zeiden, dat Rommel thans op zijn sterkst is naar verhouding met het Geallieerde leger in de woestijn en gedwongen is zijn offensief te beginnen.

De Geallieerde versterkingen hopen zich thans sneller op dan die van hem, welke worden gereduceerd door onophoudelijke aanvallen op zee, op land en in de lucht van het ogenblik af, dat de transportschepen de Europese voorraadbases verlaten. Berlijn bleef officieel zwijgen over Rommels offensief, dat thans reeds drie dagen oud is. (Londen, (AP) 2.9).

HET DUITSE COMMUNIQUÉ.

Van de Duitse radio:

„De opmars der Duitse en Roemeense troepen ten Zuid Oosten van Anapa heeft steeds voortgang tegen de zich koppig werende Russen in de stellingen van de versterkte heuvels. Voor Stalingrad hadden de aanvallen na hevige gevechten nieuwe winsten tot resultaat. Snelle afdelingen, welke de Wolga naderden ten Noorden van Stalingrad, sloegen verscheidene vijandelijke tegenaanvallen af, die door de Russen met belangrijke strijdkrachten werden ondernomen. Op de Wolga brachten afweervuur en artillerie een motorsloep tot zinken van 500 ton. In het dal van de Wolga ten Zuiden van Astrakan werd een Sovjet-tanker door een Duits verkenningsvliegtuig gebombardeerd en tot zinken gebracht. Ten Zuid Oosten van Kaluga en in de streek bij Rzhev werden verschillende plaatselijke Russische aanvallen afgeslagen. Het artillerie-vuur en aanvallen der Duitse luchtmacht hadden de vernietiging ten gevolge van de vijandelijke concentraties.

Ten Zuiden van het Ladoga-meer werden herhaalde vijandelijke aanvallen verijdeld met zware verliezen voor den vijand. Op het meer bracht men een Russische torpedojager door bommen tot zinken, terwijl twee andere transportvaartuigen werden beschadigd. Zowel bij dag als gedurende de nacht vielen Duitse bommenwerpers een belangrijk spoorweg-centrum aan ten Zuid Westen van Moskou, alwaar ontploffingen en branden werden waargenomen. In de afgelopen nacht vielen Russische machines het algemeen regeringscentrum (Polen) en Oost Pruisen aan. Men bepaalde zich hoofdzakelijk tot het Warszawa-district, waar men een aantal branden veroorzaakte.

Bij aanvallen, die door de Duitse en Italiaanse gemotoriseerde troepen werden ondernomen op de Britse posities in Egypte, werden 30 tanks vernield.

Op de Middellandse Zee bracht een Duitse duikboot een stoomboot tot zinken van 4000 ton, die in een convooi meevoer.

In de loop van de dag viel een aantal verspreide Britse vliegtuigen de Westelijke bezette gebieden aan, waarbij de vijand twee gevechtsvliegtuigen verloor. Gedurende de gevechten, die plaats hadden op 31 Augustus en 1 September schoten Duitse en Italiaanse gevechtsvliegtuigen 51 Britse machines neer. Het afweervuur haalde 4 Britse vliegtuigen naar beneden.

In de afgelopen nacht viel de Britse luchtmacht verscheidene plaatsen aan in de omgeving van Pfalz en in het Saargebied. De burgerbevolking leed verliezen in die plaatsen. Twee der aanvallende vliegtuigen werden naar beneden geschoten. Lichte Duitse bommenwerpers lieten zware bommen vallen op troepenconcentraties aan de Engelse Zuidkust en boekten ook voltreffers. 's Nachts liet men brisant- en brandbommen vallen in de Midlands en in Noordoostelijk Engeland, waar verschillende branden werden veroorzaakt.

Van een Britse order, die te Dieppe werd buit gemaakt, luidt paragraaf 4: „Waar dit mogelijk zij, behoren de handen van de gevangenen gebonden te worden, opdat zij hun papieren niet zullen vernietigen." Deze paragraaf uit de Britse operatie-order werd op 30 Augustus door het Hoofdcommando in een officiële verklaring gepubliceerd. De Britse Regering heeft haar houding in dezen nog niet nader verklaard. Het Hoofdcommando heeft daarom bevel gegeven, dat alle Britse officieren en manschappen, die te Dieppe werden gevangen genomen van 's middags 3 September af aan ketenen zullen worden gebonden. De reden van deze handelwijze is den gevangenen uitgelegd. Deze maatregel zal van kracht blijven, totdat de Britse Regering haar bevelen zal hebben doen vervallen, welke in bovengenoemde order zijn gegeven, betreffende het binden van de handen der Duitse oorlogsgevangenen.

Het Hoofdcommando verklaart voorts, dat alle verdere soortgelijke maatregelen, die een schande zijn en een gebrek aan respect tonen jegens dappere soldaten, onmiddellijk zullen worden beantwoord met scherpe tegenmaatregelen. De Duitse troepen hebben — zover als door talrijke foto's kon worden bewezen — hun Britse gevangenen steeds behandeld als tegenstanders, wien eerbied verschuldigd is. Den Britten is het thans om te beslissen of deze ommekeer in de behandeling der gevangenen, welke door hen werd uitgelokt met de ondervinding bij Dieppe, de Britse dan wel de Duitse gevangenen erger zal treffen." (Berlijn, (AP) 2.9).

DE STRIJD TEGEN DE DUITSE DUIKBOTEN.

De oorlog tegen de Duitse duikboten-bedreiging heeft gunstiger voortgang voor de Verenigde Landen, zeide een Geallieerde autoriteit.

Er is een goede reden om te geloven, dat de vijandelijke duikbotenvloot hevige verliezen geleden heeft in Augustus. Deze autoriteit, die vroeg niet bij naam genoemd te worden, zeide, dat de kleine hoeveelheid van Geallieerd tonnage, dat tot zinken werd gebracht in Augustus en de grote verliezen van de duikboten in dezelfde periode dit een der meest bemoedigende maanden op zee maken sedert het uitbreken van de oorlog. Niettegenstaande de successen van de Geallieerden zeide hij, dat een duikbotenvloot van een omvang, waarvan niet gedroomd werd in de voor-oorlogse berekeningen, wordt ingezet tegen de zeewegen der Verenigde Landen.

Hij verklaarde dat de successen van de afgelopen maand evenzeer te danken zijn aan de onervarenheid van de bemanningen der as-duikboten — alsook aan de opgevoerde anti-duikboten-maatregelen der Geallieerden, aangezien de qualiteit van de bemanningen een belangrijke factor is (Londen, (AP) 1.9).

Een zegsman van de Noordamerikaanse marine, die een overzicht gaf van de Noordamerikaanse vlootactiviteiten gedurende de eerste 8 maanden van de Noordamerikaanse deelneming in de oorlog, zeide, dat de Verenigde Staten „thans sneller schepen bouwen dan zij die verliezen en ik geloof, dat de voorsprong zal worden behouden" (Londen, (AP) 2.9).

KNOX OVER DE DUIKBOTEN-BEDREIGING.

De Secretaris van de Noordamerikaanse Marine, Frank Knox, zeide van mening te zijn, dat de duikbotenbedreiging kon worden verminderd tot het punt waar zij „geen hindernis zou zijn voor het bereiken van de overwinning in de oorlog." Op zijn eerste persconferentie in Washington sedert 5 maanden merkte Knox op, dat er een „gestadige afneming was van het aantal schepen, dat tot zinken gebracht wordt langs onze kusten", doch dat „wanneer men het moeilijk maakt voor de duikboten, zij zich gewoon naar een ander toneel van operaties begeven" (Washington, (AP) 2.9).

CURACAO.

DE BRUG WAS OPEN.

Naar wij vernemen, is gisteren de brug Koningin Emma der Nederlanden ook enige tijd geopend geweest voor het publiek.

BIJ HET ZONDAGMIDDAG-CONCERT OP 30 AUGUSTUS JL.

Onze muzikale medewerker schrijft ons:

Hadde men om een recensie gevraagd, ik zou hebben geweigerd. Niet uit weigerachtigheid ten aanzien van „Dagblad Amigoe di Curaçao", maar wel omdat het in wezen geenszins belangrijk is òf Mevrouw van Koten wel beter zong dan Mevrouw Kwartsz en omdat het ook niet belangrijk is, of het concert op alle punten en in alle details tot in de perfectie slaagde, want het feit, dàt zij zongen en musiceerden, is van het grootste gewicht en dit des temeer omdat zij Nederlandse muziek hebben gebracht.

Toen ruim 350 jaren geleden in Amsterdam het „Collegium Musicum" werd opgericht ter ere van Jan Pieterszoon Sweelinck, kon men niet zeggen, dat de muziek een gemeen goed was van het Nederlandse volk en evenzeer als toen het openbaar muziekgenot voornamelijk uit het kerkorgel, het torenspel en de muzikanten op feesten en bruiloften bestond, kan men thans beweren, dat de muzikale behoefte bij een groot deel der Nederlanders in de bioscoop en bij het dans-ensemble begint en er abrupt meê eindigt.

Wel hebben vele kerkorgels plaats moeten ruimen voor hetzelfde gemechaniseerde instrument in de cinema en is er radiomuziek bijgekomen, doch het feit is blijven bestaan, dat de ware liefde tot de muziek nog steeds een weinig talrijk publiek beslaat, wiens heterogene samenstelling de waarachtigheid waarborgt.

Zelfs toen figuren van de eerste rang, waartoe Sweelinck ongetwijfeld behoorde, door ons vaderland werden opgeleverd, bleef men afzijdig en dit is één van de droeve redenen geweest, waardoor Nederland een groeiende en invloedrijke positie in de muziek verloren zag gaan en de leerlingen van Sweelinck hun heil in het buitenland zochten.

De toenmalige dictatuur van zekere zijde, in zijn felle weerstand tegen alles, dat niet rechtstreeks met bepaalde religieuze opvattingen strookte, werkte daar overigens in het biezonder toe mee.

Dit had tot gevolg, dat de muziekbeoefening en de liefde tot de muziek sluimeren ging en er een drang naar vereenzaming ontstond, die eigenlijk nimmer meer overwonnen werd, ook niet door een huidig Nederland (tot 1940), dat thans wederom componisten van betekenis kent.

In dit licht bezien is de vertolking van een tweetal van Sweelincks werken op het concert van Zondagmiddag jl. een geste, die niet genoeg kan worden gewaardeerd.

En het moet welhaast een wonder worden genoemd, dat er op Curaçao iemand is, die, de Liefde voor het Schone bezittende en de ondeugd van de zelfzucht missende, erin slaagt jaren lang een aantal muziekbeoefenaars bij elkander te houden, om ze een enkele maal te brengen tot de uitvoering van oude Nederlandse muziek.

Daar waar de weelde de reclame najaagt, is zo weinig plaats voor de Schoonheid, die in stilte bloeit.

Van Sweelinck, via de devotie naar een chanson en door een oude muzikale tuin, waarin de bloemen prijken, naar Voormolens kinderlijke geluiden, maakte de Zondagmiddagwandeling tot een diepe vreugde.

Bij de „Slak en de Regen" en het „Visje" hebben wij naast den kleinen dirigent een kleinen man zien staan, die volgens Van Schendel moet wonen in de Haarlemmerhout — een eenvoudig dienaar van het Schone, die in de wandeling Mijnheer Oberon heet.

Het was daarom, dat het ons pijnlijk trof, dat de bezetting van Boskaljons orkest ditmaal merkbaar zwakker was, want de ernstige poging om Nederlandse muziek uit te heffen uit een geweldig isolement, juist in deze tijd, is enerzijds onze welgemeende dankbaarheid jegens allen, die daaraan medewerken, ten volle waardig en doet ons anderzijds met Argus-ogen speuren naar de Selvergedaens, die het Mijnheer Oberon zo vreselijk moeilijk kunnen maken.

Een nieuwe blijdschap door een oud geluid, betekende voor ons het concert van den dapperen dirigent en de zijnen.

AANVANG ONDERWIJZERS-CURSUSSEN.

De R.K. Normaallessen (3e rang) vangen weer aan op 7 September aanstaande, de R.K. Hoofdacte-cursus op 8 September.

BRUIDEGOM VAN DE LAARSCHOT.

Een welgeslaagd schilderij getiteld „Meester Hoogeveen de Bruid kussend" circuleert thans op Curaçao als reclame voor „The Trousseau Sheet of America" op de kleurrijke omslag van het tijdschrift „Vogue" van 15 Juni jl. Aardig is het ook, dat een van onze bekende plaatsgenoten voor Bruidegom heeft willen fungeren: Luitenant E. C. J. M. van de Laarschot-met-blij-bruiloftsgezicht.

2 MILLIONNAIRES OP CURAÇAO

Op 1 Augustus heeft Curaçao twee millionnaires er bij gekregen. Het betreft hier de heren H. Groeneveld en H. C. M. Hakkenberg, beide vliegers bij de K.L.M., die in totaal de afstand van 1 millioen kilometer hebben afgelegd.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Cairo:** Het Geallieerde communiqué zegt: „Gedurende de nacht van 1 op 2 September ontwikkelden zich geen landoperaties in enige sector van het front. Gisteren vond er in de Zuidelijke sector geen grote strijd plaats, doch de vijand werd onderworpen aan een hevig en voortdurend artillerie- en lucht-bombardement.

— **Canberra:** H. V. Evatt, de Australische Minister van Buitenlandse Zaken, deelde aan het Huis mede, dat de internationale situatie in het krijgstoneel van de Stille Oceaan gestadig verbetert en een grotere mate van belangrijkheid bereikt heeft dan vele autoriteiten eerst wilden toegeven. Hij verklaarde, dat grotendeels als resultaat van de slagen in de Koraalzee, bij Midway en de Salomonseilanden het besef toeneemt, dat den Verenigden Landen ten laatste grote kansen geboden worden om gevoelige slagen in dit gebied toe te brengen. Hij bracht speciale hulde aan Admiraal King, Hoofd van de Noordamerikaanse vloot-operaties, met wien hij in Washington sprak.

Evatt zeide, dat het aantal vliegtuigen, dat Australië ontvangen heeft sedert Maart, zeer groot is en „veel meer dan onze wildste verwachtingen in de zwarte dagen van Februari." Hieraan voegde hij echter toe, dat het onmogelijk is tevreden te blijven met de huidige positie van de Verenigde Landen.

— **Zuidoostelijke kust van Engeland:** De sirenes loeiden langs de Straat van Dover kort na 11 uur in de morgen, haast op dezelfde tijd, dat zij de eerste waarschuwing drie jaar geleden gaven. Er verschenen geen Duitse vliegtuigen, doch gevechtsvliegtuigen van de Royal Airforce gingen op verkenning uit. Even tevoren waren verschillende formaties van Spitfires teruggekeerd uit de richting van Calais en Duinkerken.

Buitenland.

DE PAUS TEGEN HET NAZISME.

„Alle pogingen, de zedenleer en de zedelijke orde van de rotsbodem van het geloof te verwijderen en op te bouwen op het waaiende stuifzand van menselijk normen, leiden vroeger of later afzonderlijke personen en gemeenschappen tot morele ondergang.

Het uitleveren der zedenleer aan subjectieve, met de tijdstromingen wisselende menselijke meningen, in plaats van haar te verankeren in de heilige Wil van den Eeuwigen God en in Zijn geboden, opent wagenwijd de deur voor ontbindende krachten. De hierdoor begonnen prijsgave der eeuwige richtlijnen van een objectieve zedenleer ter scholing van het geweten, ter veredeling aller levensdomeinen en levensordeningen is een zonde ten opzichte van de toekomst der volken, waarvan de komende geslachten de bittere vruchten moeten proeven.

„Nooit is iets nuttig, wanneer het niet tevens zedelijk goed is. En niet, omdat het nuttig is, is het zedelijk goed, maar omdat het zedelijk goed is, is het nuttig" (Cicero, de officiis 3:30). Gewetensvolle van hun plicht als opvoeder bewuste ouders hebben als eerste en oorspronkelijk recht, de opvoeding der hun door God geschonken kinderen, in de geest van het ware geloof en in overeenstemming met zijn beginselen en voorschriften, te bepalen. Wetten of andere maatregelen, die deze door het natuurrecht gegeven wil der ouders in schoolquaesties uitschakelen of door bedreiging en dwang krachteloos maken, zijn in strijd met het natuurrecht en zijn in diepste en laatste kern onzedelijk." (Uit de Encycliek „Mit brennender Sorge" tegen de Nazie-leer.)

DE VREES VOOR DE KATHOLIEKEN.

Dat de Nazies de Communisten minder vrezen dan de Katholieken voor de invoering van de „Nieuwe Orde" blijkt uit het dagblad „Vooruit", dat te Gent in België verschijnt. Het betreffende artikel schrijft: „Neen, ik denk ik, dat de communisten het grootste gevaar uitmaken. De sterkste tegenstand tegen de oprechte strijd voor het nationaal-socialisme komt van de katholieke verenigingen die overal door hen worden opgericht. Ik overdrijf niet, wanneer ik zeg, dat deze Priesters de ziel zijn van de tegenstand tegen de samenwerking met Duitsland voor de verwerkeling van de Europese Nieuwe Orde. Overal kunt ge de invloed der Priesters zien in de padvindersbeweging. Waar het mogelijk is richten zij een nieuwe padvindersafdeling op. Deze padvinders zijn de dragers van anti nationaal socialistische, anti-Duitse en pro-Britse propaganda. Ik ken hun leiders in deze streek en ik kan zeggen, dat zij allen pro-Brits zijn en dat zij op geheime wijze vergiftige vlugschriften publiceren en verspreiden. Bovendien hebben de Priesters in de dorpen van West Vlaanderen een organisatie gesticht, wier leden genoemd worden de Kruistochters. Iedereen weet tegen wien deze kruistocht wordt opgezet. De handelingen van deze gecamoufleerde weerstand organisaties bewijzen dat de leiders en de drijvers Priesters zijn".

PROCES TEGEN DE ASSOCIATED PRESS.

De Noordamerikaanse Regering, die de Associated Press schilderde als de Premier onder de nieuwsdiensten en beweerde, dat een nieuwsblad, dat er niet door gediend wordt, concurrentienadelen lijdt, vroeg aan het Federale Kantongerecht een vonnis uit te vaardigen om de Associated Press te dwingen elk blad van nieuws te voorzien, dat de prijs daarvan wil betalen.

De „Chicago Sun" werd speciaal genoemd als zijnde niet in staat geweest het lidmaatschap van de Associated Press te verkrijgen; evenzo werden genoemd de Washington „Times" en „Herald".

De civiele aanklacht, welke door de Regering werd ingediend in het Zuidelijke Kantongerecht handelde slechts over corporatie-zaken. Zij zwaaide grote lof toe aan de operaties van de Associated Press en legde de nadruk op haar reputatie van onpartijdigheid, accuraatheid, degelijkheid en snelheid. De aanklacht van de Regering voerde in het kort het volgende aan:

1. Die bepalingen der verordeningen van de Associated Press, die concurrenten van bestaande leden uitsluiten van het lidmaatschap en nieuws van de Associated Press beperken en monopoliseren, op onwettige wijze de handel van nieuws tussen verschillende staten en beperken op onwettige wijze de handel van nieuwsbladen tussen verschillende staten, die geen nieuws van de Associated Press kunnen verkrijgen.

2. De bepalingen der verordeningen van de Associated Press, welke vereisen, dat elk van de bijna 1300 leden in de Verenigde Staten uitsluitend aan de Associated Press plaatselijk nieuws leveren, dat door hun eigen personeel is verzameld, beperken en monopoliseren op onwettige wijze de handel in nieuws tussen de verschillende staten. De Associated Press dient meer dan 2000 nieuwsbladen over de gehele wereld, waaronder vele in Midden- en Zuid Amerika, Mexico en Cuba [ook „Dagblad Amigoe di Curaçao" — Red.]

Bovendien werd verklaard, dat het verkrijgen door de Associated Press in 1941 van de inventaris van Wide World Photos Incorporated, een dienst van nieuwsfoto's vroeger het eigendom van New York, een onwettige verwerving was van de inventaris van een concurrerende corporatie.

De eis van de Regering voor een bevel tegen zekere verordeningen — door de leden zelf verbeterd op de jaarlijkse bijeenkomst van April jongstleden — beweerde onder andere: dat de dienst van het nieuwsagentschap „noodzakelijk is voor het voortbestaan van elk nieuwsblad";

dat er drie nieuwsagentschappen zijn en „van de nieuwsdiensten, welke door die drie geleverd worden, die van de Associated Press op de voorgrond treedt door publieke reputatie en waardering";

dat „een nieuwsblad, dat wordt uitgesloten van nieuws der Associated Press, opereert onder een concurrentie-achterstand ten opzichte der leden van de Associated Press."

Veel van het argument der Regering betrof de bepalingen der verordening betreffende de toelating tot het lidmaatschap in gevallen, waar een lid reeds het veld bezet, waarin een aanvrager publiceert of van plan is te publiceren (het veld betekent hier de tijd van publicatie; dat is in de morgen of in de namiddag).

Tot dit jaar had een aanvrager een bevestigende stem nodig van 80% der leden om de toelating te verkrijgen, indien een lid in dezelfde stad en hetzelfde veld weigerde zijn recht of protest te laten varen.

De leden van de Associated Press veranderden de regelingen in April jongstleden, waardoor slechts de meerderheid van stemmen vereist was.

Robert McLean, voorzitter van de Associated Press, zeide in een verklaring, welke werd uitgegeven voor de Raad van Directeuren: „De Associated Press heeft de wettige rechten van niemand overschreden in de grote en onovertroffen dienst, welke zij gedurende de laatste 42 jaar aan het lezend publiek heeft bewezen. Wat ertegen wordt aangevoerd, is in de grond niets meer dan dit: dat zij haar leden tracht te beschermen, die hun bekwaamheid, hun werk en hun geld in haar groei hebben belegd. De Associated Press zal weerstand bieden in het huidige proces als zijnde zonder verdienste in wet of in feite".

Marshall Field, de oprichter van de „Chicago Sun", zeide in een verklaring te Chicago, dat, indien het proces tegen de Associated Press succes heeft, „alle nieuwsbladen, welke thans gepubliceerd worden en die in de toekomst mogen worden uitgegeven, toegang zullen hebben tot de nieuwsverzamelingsfaciliteiten van het land" (New York, (AP)

EEN PRINCIPIEEL PROCES.

Jack T. Skinner had in 1926 enige kippen gestolen. Hij pleegde ook in 1929 en 1934 diefstal. De misdrijven werden bewezen en krachtens een wet van de Staat Oklahama werd Skinner veroordeeld om gesteriliseerd te worden.

Skinner ging echter in hoger beroep en aldus lezen wij in „Newsweek" van 8 Juni jl., hij won zijn proces voor het Amerikaanse Hooggerechtshof.

„Beslist, duidelijke en onmiskenbare discriminatie", aldus kenschetste het Hof zulk een onvruchtbaarmaking, welke, zo schrijft het blad, „de Katholieke Kerk met geboortebeperking en doden om iemand uit pijn te verlossen, als onzedelijke maatschappelijke verzinsels brandmerkt".

De rechter Douglas verklaarde de wet van Oklahama in strijd met de Amerikaanse Grondwet en [...] zijn mening aldus: „Huwelijk [...] planting zijn de grondslag [...] bestaan zelf en van het [...] van het menselijk geslacht."

Wij ontvinge[n]

„Jong Suriname", 27 Augu[stus]. Het blad bevat een interess[ant artikel] over „Bacteriën" van Doct[or] der Kuyp en een stuk over [...] vroeger genoemd de kurk, [...] riname dreef. Onder Surinam[...] lezen wij dat de naam word[t] van den Heer Van der [...] Gouverneur van Oost-Java, [...] lijke opvolger van Gouverne[ur ...]

Carmen Molina, een nove[lle in het] Papiaments, geschreven doo[r An]**tonio Martes.** Voor zover h[et be]kend is, worden zeer weinig Papiamentse verhalen uitge[geven] van die er verschijnen, zijn [...] lezen waard. Met dit verha[al, dat op] Curaçao speelt, is het heel a[...] schrijver toont waarlijk een [...] niet verwacht was.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Do[...]

Telegram Afdeling: Hr. N[...] 832, Negropont 75A.

Shipping & Supplies: Hr. D[...] tel. 244, Bernhardlaan 10.

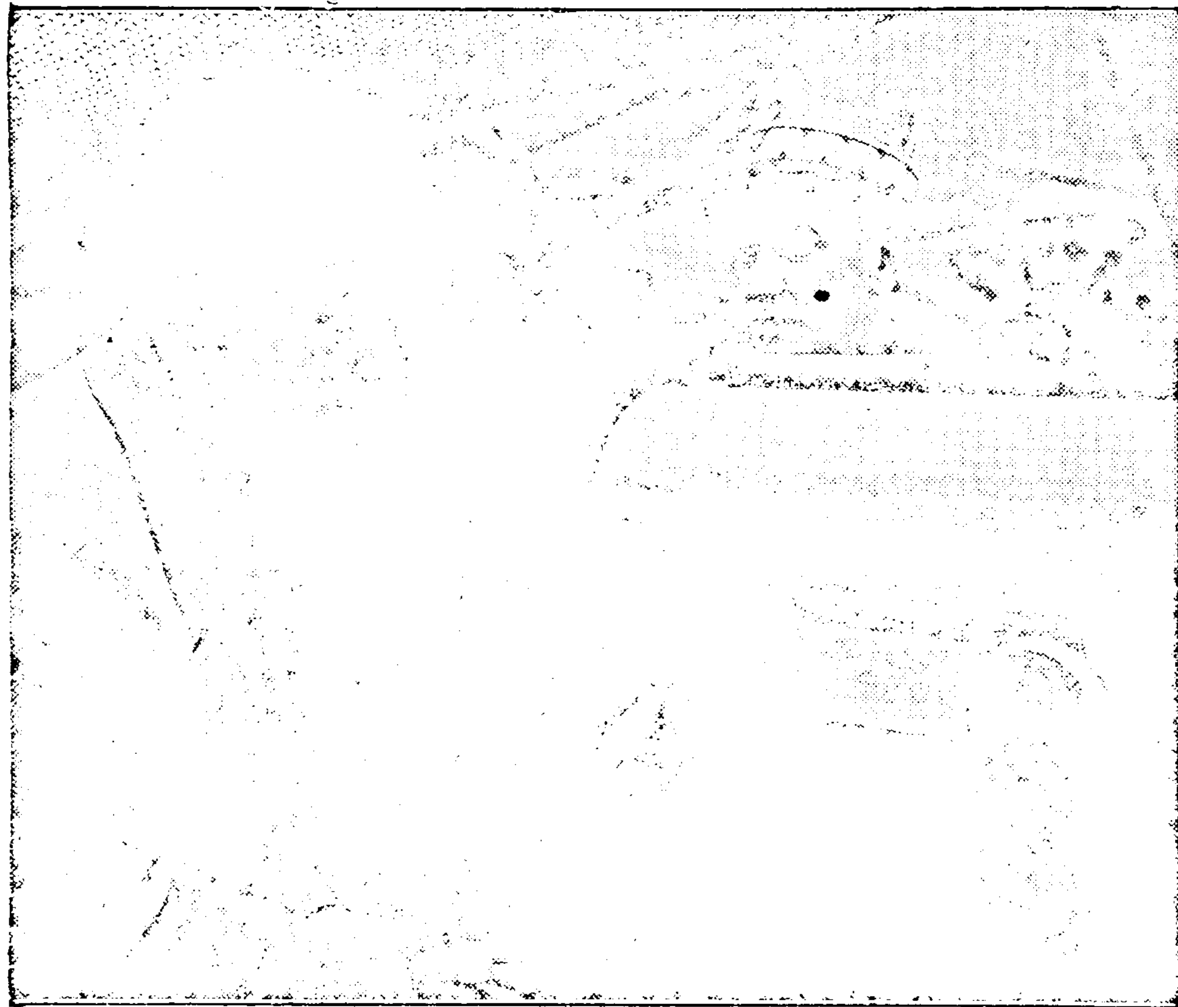
Scheepvaart Afdeling: [...] Harst, tel. 701, Emmastad [...]

Dok-afdeling: Hr. Van Ha[...] 468.

Sportclub „Asiento": Hock[ey...] dagmiddag as. zal op het A[...] rein te Rio Canario een ho[...] strijd worden gespeeld. Aanv[ang ...] uur.

„JESZCZE POLSKA NIE ZGINEL[A]

„Nog is Polen niet dood" (Poolse Volkslied)

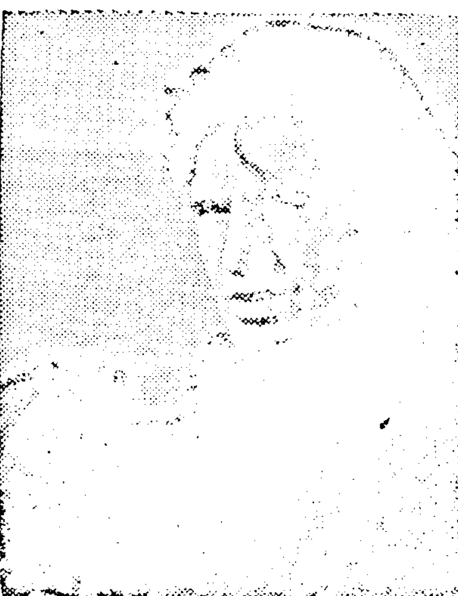
De Poolse generaal Pasckiewicz met den gezant der Verenigde Staten bij de Geallieerde Regeringen in ballingschap te Londen, Anthony J. Drexel Biddle Jr. Zij bekijken een kanonverdediging op de Schotse kust.
Vroeger was A. J. Drexel Biddle gezant te Polen. Geregeld bezoekt de gezant de strijdkrachten. De Polen hebben het grootste contingent soldaten in Engeland. Het bestond verleden jaar uit 70.000 man en nog 10.000 bij de Raf.

HET VADERLAND ZAL GEWROKEN WORDEN.

ONDER POOLS TOEZICHT WERKEN DUITSE GEVANGENEN.

DUIZENDEN POLEN STRIJDEN MET DE RAF BOVEN DUITSLAND.

Geheel afgesloten van elke verbindingen met hun familieleden leven de Poolse strijders in hun kampementen. Een eigen krantje onderhoudt de verbinding tussen de Polen onderling. Elke keer is het vreugde, als het krantje uitkomt en zij lezen van elkanders heldendaden.

Tijdens de invasie van het Poolse land werden [...] steden en dorpen verwoest door de onverbiddelijke [...] dementen der Nazies. Maar nu vliegen de Polen [...] over de Duitse steden: Keulen, Duisburg, Hamburg, [...]